

Miljöpolitiskt program 2019

Öppna jämförelser SKL

Status målen i vårt miljöpolitiska program

Huvudaktiviteter 2019

Förslag till beslut

De öppna jämförelserna baserar sig på 6 indikatorer och delar in var olika regioner ligger i tre kategorier. De bästa är **gröna**, sämsta **röda** och mellanliggande **gula**.

FIGUR 2. Rapportens indikatorer

Sex indikatorer åskådliggör landstingens miljöarbete.

Giftfri miljö/hälsoskydd

Antibiotikaförskrivning,
recept per 1 000 invånare

Giftfri miljö/biologisk mångfald

Andel ekologiska livsmedel

Klimat

Energianvändning
i verksamhetslokaler

Andel förnybara drivmedel
i kollektivtrafiken

Klimatpåverkan från
medicinska gaser

Resurseffektivitet

Avfallsåtervinning

ÖPPNA JÄMFÖRELSE

Miljöarbetet i regioner
och landsting 2018

Nationella trender, resultat i korthet 2009-2017

- Antibiotikaförskrivningen har minskat 22 %.
- Ekologiska livsmedel har ökat från 13 till 41 %.
- Energianvändningen per lokalyta har minskat 13 %.
- Förnybara drivmedel i kollektivtrafiken har ökat från 42 till 87 %.
- Klimatpåverkan från medicinska gaser har minskat 47 %.

Status Region Västerbotten

Indelas i tre grupperna/regioner, de bästa **gröna**, sämsta **röda** och mellanliggande **gula**

Målområde	Status
Förskrivning av antibiotika	
Ekologiska livsmedel	
Energianvändning i verksamhetslokaler	
Förnybara drivmedel i kollektivtrafiken	
Klimatpåverkan från medicinska gaser	
Avfallsåtervinning	

Det som är positivt är att vi ständigt förbättrar oss från 2014 och de aktiviteter vi driver går i rätt riktning

Status miljömål 2016-2019

● Enligt plan ● Delvis enligt plan ● Ej enligt plan

Mål	Mål-nivå	Start-värde	Aktuellt utfall		Kommentarer
Investeringsutgiften för förnybar elproduktion installerad i landstingets fastighetsbestånd utgör minst 1 procent av årlig kostnad för inköpt el	≥ 1 %	0	≥1 %	●	Solcellsanläggning installerad vid Lycksele lasarett
Ingående material i byggprojekt miljöbedöms enligt byggvarudatabasen Byggvarubedömningen eller motsvarande	100 %	0	26 %	●	
Koldioxidutsläppen per personkilometer från den kollektivtrafik som landstinget beställer av Länstrafiken har minskat med 37 procent och utgör högst 50 g/pkm år 2019	37 % 50g/pk m	0 % (2014) 79 g/pkm	21 % * 62 g/pkm	●	Om trenden från 2017 fortsätter kan målet nås, men osäkerhet finns b.l.a mtp tillgång och klassning av HVO. *Preliminär uppgift
Koldioxidutsläppen från landstingets sjukresor minskar årligen under programperioden	Minska årligen	0 % (2016) 4 487 ton	6 % * 4 233 ton	●	*Preliminär uppgift
Utsläpp och kassation av läkemedel har minskat enligt handlingsplan år 2019	Uppfyllt	Pågår	Pågår	●	
Miljöledningssystemet är implementerat i landstingets samtliga verksamheter samt integrerat i landstingets ledningssystem år 2019	Uppfyllt	Ej påbörjat	Påbörjat	●	Implementeringen förväntas bli klara under 2019.

Status miljömål 2016-2019

● Enligt plan ● Delvis enligt plan ● Ej enligt plan

Mål	Mål-nivå	Startvärde	Aktuellt utfall	Kommentarer
Utsläpp av lustgas har minskat med 60 procent år 2019	60 % 1 964 kg	0 % (2005) 4 910 kg	32 % 3 350 kg	● Ett utsläpp har skett i Lse under året. Destruktionsanläggning tagits i drift vid förlossningsvård, Nus. Utsläppet på Nus har minskat med 43 % jmf med 2005 års nivå.
Den totala energianvändningen i VLL fastigheter minskas med 23%	23% 99 GWh	0 % (2009) 128 GWh	12% 113 GWh	● Målet kommer att nås, men det kommer att ske något eller några år efter 2019.
Koldioxidutsläppen från landstingets samtliga tjänsteresor har minskat med 17 procent år 2019	17 % 2 266 ton	0 % (2009) 3 717 ton	13 % 3 220 ton	● Målet kommer troligtvis inte att nås.
Andelen socialt och etiskt märkta livsmedel utgör 5 procent av den totala inköpskostnaden för livsmedel år 2019	5 %	2 % (2010)	3 %**	● **Uppgifter från Lse saknas.
Sociala krav enligt uppförandekoden ställs vid alla upphandlingar av berörda produktkategorier 2019	100 %		Pågår	● Räknar med att vi når målet
Andelen ekologiska livsmedel utgör minst 35 procent av den totala inköpskostnaden för livsmedel år 2019. Varorna ska i största möjliga mån upphandlas lokalt och klimatsmart	35 %	6 % (2009)	22%**	● Målet svårt att nå. Se åtgärdsplan. **Uppgifter saknas från Lse

Status miljömål 2016-2019

● Enligt plan ● Delvis enligt plan ● Ej enligt plan

Mål	Mål-nivå	Startvärde	Aktuellt utfall	Kommentarer
Varor och kemiska produkter som innehåller hälso- och/eller miljöfarliga ämnen minskar årligen under programperioden enligt upprättad lista	Minska årligen		Pågår	● Målet är svårt att nå. Se åtgärdsplan.
Den totala mängden avfall har minskat med 5 procent per vårdtillfälle år 2019	38 kg Minska 5%	40 kg (2009)	50 kg Ökning 25 %	● Målet är svårt att nå. En anledning kan vara stor användning av engångsmaterial.
Mängden farligt avfall har minskat med 50 procent per viktad vårdtjänst år 2019	0,54 kg Minska 50%	1,07 kg (2005)	1,15 kg Ökning 7 %	● Målet är svårt att nå. Mer avfall klassas som farligt avfall.
Andelen konventionellt avfall som sorteras till återvinning är minst 35 procent år 2019	35 %	17 % (2005)	18 %	● Sjukhusen är inte anpassade för källsortering se startvärde och aktuellt utfall. Svårt att nå målet.
Användningen av utvalda engångsprodukter har minskat med 15 procent till år 2019	Minskning 15 %		Påbörjat	● Målet är svårt att nå. Mer bakgrundsinfo behövs för uppföljning.
Andelen anställda som har genomgått miljöutbildning är 95 procent år 2019.	95 %	0 %	5 %	● Målet är svårt att nå. Se åtgärdsplan.

Åtgärdsplan, Målavvikelse

1. Mål och orsak till avvikelse

- 1.1 Vi når inte andelen ekologiska livsmedel. En orsak är att Skellefteå och Lycksele kommun prioriterar närodlat.
- 1.2 Avfalls målen är svåra att nå. En orsak är att lokaler vid sjukhusen inte är anpassade för källsortering.
- 1.3 Innehåll av farliga ämnen i kemiska produkter och varor är svårt att nå. Mer kartläggning behövs innan regionen har en total bild av hur mycket farliga produkter som används.
- 1.4 Utbildningsmålet är svårt att nå eftersom vi har ett bristfälligt uppföljningssystem

2. Motåtgärder

- 2.1 Löpande träffar med Skellefteå och Lycksele kommun för att föra diskussion om vad vi kan göra för att öka andelen
- 2.2 Genomför aktivitet om avfallshantering och ta fram strategi och åtgärdsprogram
- 2.3 Kartlägg innehåll av farliga ämnen i förrådsvaror. Följ upp användning av farliga kemikalier i KLARA. Skriv rutiner för inköp och upphandling för att minska inköp av kemiska produkter och varor innehållande farliga ämnen.
- 2.4 Vi håller på att titta över processen för att få till en förbättrad organisation och styrning av hela arbetsmiljöområdet där systematiskt miljöarbete ingår.

3 Behov av stöd, Linje organisation eller politiskt

- 3.1 Lyft denna punkt till våra egna politiker som sitter i kostrådet i Skellefteå för vidare diskussion
- 3.2 Prioritera genomförande av strategi för avfallshantering när den är klar
- 3.3 Resursförstärkning för att driva aktiviteter i det miljöpolitiska programmet

Huvudaktiviteter 2019

Energi

- Genomförande av LEIF aktiviteter.
- Identifierar elintensiva verksamheter och skapar åtgärdsplan.
- Re-investerar i nya systemlösningar

Klimat

- Tar fram en åtgärdsplan för minskad CO2 påverkan för alla trafikslag
- Kartläggning av regionens totala klimatpåverkan som underlag till fortsatta miljö/klimatmål.

Miljö

- Upprättar strategi och åtgärdsplan för avfallshantering i regionen
- Upprättande av kemikaliebegränsningslista inom norra regionen och åtgärdsplan för regionen

I övrigt har vi ytterligare 8 aktiviteter som är direkt kopplade till våra mål inom det miljöpolitiska programmet som vi följer upp månatligen

Långsiktigt miljö-klimat arbete

Under första kvartalet 2019 har ett processarbete startats upp för att beskriva hur Region Västerbotten arbetar med hållbarhet. Syftet är att konkretisera begreppet hållbarhet och på ett naturligt sätt koppla ihop kommande miljö-klimatmål. Hållbarhet bör inte bedrivas i programform utan är mer ett sätt att tänka och verka.

Vi har startat upp en processöversyn för hur vi säkerställer uppfyllande av lagar och krav inom arbetsmiljöområdet där miljö och klimat ingår. Målet är att vi samlar våra resurser till en mer sammanhållande organisation än vi har idag.

För att orka driva aktiviteter i ett miljöpolitiskt program har vi för svag organisation och den behöver resursförstärkas för kontinuitet och långsiktighet. Vi saknar även medel för specifika aktiviteter som behöver genomföras.

Därför är förslag till beslut att resurs förstärka med 1.0 tjänst för det miljöpolitiska programmet och erhålla ersättning för aktiviteterna i enlighet med tjänsteskrivelsen